

Letní nástrahy II.

(MVDr. Michal Čáp, červenec 2005)

Aneb co na naše psy během pozdního jara a léta dále číhá.

Problémy s kůží

Léto je pro výskyt kožních onemocnění velmi exponovanou dobou. U dobré poloviny s kůží nemocných psů je prvotní příčinou obtíží již v minulém povídání zmíněné zblešení a alergie na bleší kousnutí. O vhodné prevenci proti blechám a dalším zevním parazitům jsme hovořili v prvním díle „letních nástrah“. Na druhém místě v žebříčku stojí koupání ve volné přírodě a alergie.

Plavání většina psů miluje. Aportují z vody klacky, potápí se pro kameny nebo se snaží ve vodě zchladit. Chápu, že koupání je pro psa úžasná zábava, ale z hlediska veterinárního obecně nedoporučuji letní psí vodní hrátky. České vody nejsou průzračná alpská jezera. V létě jsou plné řas, sinic a bakterií. Lidé se obvykle po koupání ve volné přírodě osprchují doma čistou vodou, ale v psím kožichu zůstávají všechny „nashbírané“ nečistoty zaschlé bez další důkladné hygieny. Nečistoty a organické části mohou kůži psa iritovat, alergizovat a výrazně podráždit. Kůže se při časté koupeli zbavuje své ochranné mazové vrstvy, paří se a otevírá tím vstupní bránu infekci.

I v horku je srst psa určitou izolační vrstvou, která zvíře chrání před vedrem. Ovšem za předpokladu, že je vzdušná, načechraná a čistá. Jakmile se srst namočí, dojde sice k jednorázovému okamžitému ochlazení organismu, ale za pár minut se „výhody“ ztratí. Promočená srst ztrácí izolační vlastnosti, a pakliže si po koupeli ještě psík lehne na sluníčko a vyhřívá se, vzniká efekt Preissnitzova zábalu, tedy efekt zapaření. Kůže pod srstí se ve vlhku přehřeje, je-li navíc infikována mikroorganismy z vody a znečištěna, vzniká velmi rychle akutní hnisavý zánět kůže označovaný jako „hot spot“, čili horké místo. Proces je velmi svědivý, psíci se intenzivně olizují a drbou. Nejpostiženější místa na těle bývají boky, krk, líce a kořen ocasu. Majitel přichází do ordinace se zvířetem, které má na kůži výrazně zmokvalá, vylízaná či vydrbaná krvavá místa. Problém se často komplikuje zblešením nebo domácí snahou o léčbu – sypáním různými zásypy, mazáním lidskými mastmi a koupelemi v nevhodných šampónech.

Jako první pomoc u „hot spotu“ je na prvním místě důkladné ostříhání postiženého místa (mnohdy velmi rozsáhlého), sprchování psa vlažnou čistou pitnou vodou, omytí ostříhaných mokvavých ložisek heřmánkem a nasazení košíku či límce, aby se psík nemohl olizovat a stav si zhoršovat. Návštěva v ordinaci je nezbytná. U minimálně poloviny případů jsou nutná antibiotika, zklidňující preparáty a desinfekční koupele. Terapie zanedbaných akutních letních dermatitid se může protáhnout i na několik týdnů. Hot spoty trpí převážně dlouhosrstá plemena velkých plemen, která milují plavání. Chápu, že je velmi obtížné v létě psíkovi koupání zakazovat, nicméně je důležité alespoň večer zvíře osprchovat čistou vodou, event. ob pár dní použít dobrý veterinární zklidňující či desinfekční šampón k umytí srsti. Při koupání je také dobré psovi nedovolovat, aby si mokřý lehl na slunce a vyhřívával se. Je dobré zvířeti třeba holou rukou protřít srst, načechrat ji, zbavit přebytečné vody a chvilku psíka nutit běhat (aporty), aby proschl.

Alergie různého typu (nejčastěji kontaktní, atopická) se také většinou s létem zhoršuje. Pokud majitel ví, že pes je alergický, je dobré během sezóny ordinovat antialergické protisvědivé léky a zvíře také často koupat v čisté vodě zklidňujícím veterinárním šampónem.

Přehřátí a tepelný stres

Díky dnes již dosti dobré osvětě na téma přehřátí většina majitelů ví, že nemá psa nechávat v létě ve voze, byť by si šli jen koupit zmrzlinu, a nejezdit se psem na dlouhé cesty přes den, pakliže nemáme v autě klimatizaci. To je již x-krát napsaná rada a myslím, že každému jasná.

Málokdo si však uvědomí, že přehřátí organismu a tepelný stres, který může končit i smrtí psa, zažívá v létě zvíře při každém venčení. Především ve městech a v první řadě malá plemena psů. Než majitel např. jezevčíka nebo yorkšírského teriéra dorazí při venčení z domu do parku, určitě musí jít desítky až stovky metrů po chodníku. V létě jsou beton, asfalt a dlažba jako horká pec a zvíře pohybující se 20–30 cm nad zemí jde de facto saunou – vrstvou vzduchu horkého několik desítek stupňů. Člověku to nepříjde, má boty a nad jeho kolena už teplota klesá. Procházka do parku se ale stává pro jeho psa velmi problematickou. Proto doporučuji, máte-li malého či pomalu se pohybujícího velkého, ale starého psa, vezměte ho, je-li to možné, cestou do parku do náručí nebo volte cestu ve stínu, přes trávníky či nechodte ven po poledni. Podobným problémem je venčení psa u kola a jízda po silnici. Velká a dynamická plemena psů si během po rozžhavené silnici doslova „odpálí“ polštářky tlapek. Pod balónky polštářků se objeví veliké puchýře a kůže odpadne do živého podkoží. Pro zvíře je to velmi bolestivé a stav si zhoršuje lízáním postižených míst.

Pokud víte, že máte psa, který trpí epilepsií, cukrovkou, onemocněním srdce či dýchacími problémy, zvažte čas venčení v parných letních dnech. V případě, že přeci jen dojde k přehřátí psa, což se projeví neochotou k pohybu, zrychleným dechem, sliněním, výrazným tlukotem srdce, v těžších případech neschopností pohybu, průjemem, zvracením a teplotou přes 40 stupňů celsia (měřeno v konečnicku), je nutné psa urgentně ochladit. Pokud možno nedoporučuji koupele ve vodě. Z hlediska déletrvající účinnosti zchlazování je to nevhodné. Nejvhodnější je zabalit psa do mokřích ručníků, zapnout na něj stolní ventilátor, je-li k dispozici, a nejlépe je začít zvíře chladit namrazenými balíčky (třeba zeleniny) z mrazáku. Zvíře je dobré převést urychleně na prohlídku k veterináři. Na klinice pro zchlazení kritických pacientů používáme obklady z namrazeného speciálního gelu (obdoba mražené zeleniny) a chladné nitrožilní infuze tekutin.

Osiny

Osiny jsou obaly zralých semen lučních trav, které dovedou v létě potrápiti mnoho majitelů psů. Osina je ostrá jako jehla a jednoduše pronikne přes kůži do těla. Nejčastější místo je kůže mezi prsty na tlapkách, ale v zásadě se osina může dostat i do jakéhokoliv tělního otvoru - konečníku, močové trubice (penisu) u psa či do pochvy feny. Osiny v nose či uších jsou také velmi časté. Osina v podkoží mezi prsty není zprvu vůbec viditelná a ani zvíře nejeví žádné známky bolesti při zapíchnutí jejího ostrého hrotu. Po několika dnech se však místo zanítí, objeví se hnisavý puchýřek, který si pes velmi intenzivně líže. Puchýřek někdy praskne a osina vypadne. Většinou však ve tkáni zůstane a postupně se posouvá dále do hloubky. Pakliže si majitel rozlízání nožky nevšimne či situaci podcení, může osina procestovat tlakou „skrz naskrz“ či při neustálém pohybu nohy projet i desítky centimetrů od původního místa vpichu. Jestliže u svého psa objevíte v létě na kůži mezi prsty rozlízání místo, jedná se na 95% o osinu. Návštěva v ordinaci je nezbytná. Drobným řezem provedeným v lokálním znecitlivění se místo otevře, osina se najde a vyjme, rána se na pár dní překryje obvazem s hojivou emulzí a většinou je za pár dní psík „jako nový“.

Vniknutí osiny do ucha je naproti osině v tlapce provázeno náhlou změnou chování. Pes na vycházce nebo po příchodu z vycházky začne intenzivně třepat hlavou, nařiká a tlakou si drbe ucho. Nastane-li taková situace v létě (květen až říjen) rozhodně se NESNAŽTE psovi jakkoliv ucho čistit. V případě osiny ji zatlačíte ještě hlouběji a perforujete bubínek. Pokud možno se snažte ihned vyhledat odbornou veterinární pomoc. Vyjmutí čerstvé osiny z ucha není nic složitějšího. Jakmile však osina v uchu zůstane několik dní, vzniknuvší zánět mnohdy osinu skryje a při prohlídce si jí ani veterinární lékař nemusí všimnout.

Hezký zbytek léta přeje

MVDr. Michal Čáp

mob.: +420603958689

e-mail: cap@vetkolma.cz, info@veterina-info.cz

www.vetkolma.cz

www.veterina-info.cz

www.taqisky.cz

Článek ev. foto je možno přejímat, kopírovat, rozšiřovat a tisknout **pouze s písemným souhlasem autora.**